

(9) SARDAR PATEL UNIVERSITY

(External)
M.A. Previous Examination, — Semester

SATUR Day Date 29/03/2014

Session: Morning / Evening Time : 10:30 A.M. to 01:30 P.M.

Subject/Course Code : /Paper No.

Subject/Course Title: SANSKRIT - Paper (III) Nishpaktam d Siddhant Kayamdi

① निरुक्तम् (अ. १२७) यास्कः

② सिद्धान्तकौमुदी - महोपाध्यायः

Total Weightage/Marks : 100

प्रश्न १ गमौ तौ प्रल सविस्तर समभवौ।

- ① आयप्रधानमारुह्यात्, सत्त्वप्रधानानि नामानि ।
 ② त्व इति विनिर्वाहार्थं सर्वनाम अनुक्तमित् ।
 ③ अथापि याज्ञी देवतेन व्युत्पत्तः प्रथेयाः अवन्ति ।
 ④ शाकप्रतिः संकल्पयार्थं सर्वे देवता जानामीति ।
 ⑤ तिस्रः एव देवताः इति अरुम्भः ।
 ⑥ अपि वा पुत्रुषविधानम् एव सतां कर्मात्मानः एते स्युः ।

95

प्रश्न २ गमौ तौ यानां यारकानुसारी निर्वचन आपौ

अव

- ① कुलमाषः ② अध्वर्युः ③ कर्मकौजाः ④ रात्रिः
 ⑤ यज्ञः ⑥ उदकम् ⑦ गौः ⑧ निष्कृतिः

92

प्रश्न २ "वैश्वानरः कर्मभारः" - सविस्तर मतमतांतर सम्यं

20

प्रश्न २ नामेना विषयो पर नौध लजो

- ① अन्वयिकाः हि मन्त्राः ।
 ② निरुक्तं ना रुधिसरी- अनधिसरी

20

प्रश्न 3 वैशंपय प्रल सूत्रो समभवौ

- ① पक्षीस्थानेयौगा । १।१। ४९
 ② उड परसुपम् । ६।१। १५
 ③ यरौडनुनासिकेडनुनासिकी वा । ८।४। ४५
 ④ उदः स्थास्नम्भोः पूर्वस्य । ८।४। ६१
 ⑤ वा शरि । ८।३। ३६
 ⑥ सर्वादीनि सर्वनामानि । १।१। १७

95

P.T.O

प्रश्न 3 (अ) मंथपणं गण इति प्रक्रिया समझो (०८)
(ब) सुद्युपारयः (२) उपेन्द्रः (३) तल्लयः
(४) चक्रिणीकसौ (५) पुस्तकिकलः (६) धनुस्करौति

प्रश्न ४ (अ) समासजो यश्च रूपलस्ये, तत्पुत्रसमास सोदाहरण समझो (०९)
(ब) अथवा

प्रश्न ४ (अ) 'मुनित्रयम्' विशेष विस्तर नोदो लपो (०९)

प्रश्न ४ (अ) मंथपणं जे पर शब्दोदो लपो (०९)

(२) निष्ठा (३) गति (४) सर्वनामत्वान (५) सर्वेशी

→